

[Økonomiministeren.]

byggeriet, og samtidig må vi se i øjnene, at en del af væksten i produktionen må anvendes til nedbringelse af underskuddet på betalingsbalancen. Det er i oversigten fremhævet, at denne problemstilling vil stille meget store krav til den økonomiske politik, som i denne situation må have til formål at sikre, at afvejning mellem behovene og produktionsmulighederne sker, uden at den samfundsøkonomiske balance forrykkes.

Det er i høj grad denne problemstilling, der er rykket os ind på livet i 1965 og 1966. Vi gik ind i 1965 i en situation, hvor der var meget få uudnyttede reserver af ledig arbejdskraft og kapacitet at trække på, samtidig med at efterspørgslen på alle felter var i stærk bevægelse opad. Det var i øvrigt en problemstilling, der aftegnes ganske tydeligt i de prognoser, der var indeholdt i den økonomiske årsoversigt fra marts i fjor. Årsoversigten gennemgår, hvorledes det gennem en række økonomisk-politiske forholdsregler lykkedes at klare denne situation, omend ikke ganske på den måde, vi har kunnet ønske. Under hensyn til de mange presserende investeringsopgaver havde regeringen helst set, at hovedvægten i tilpasningen af den økonomiske politik i 1965 var kommet til at hvile på finanspolitikken, der direkte påvirker det private forbrug. Som det tydeligt fremgår af oversigten, kom finanspolitikken ikke til at virke effektivt begrænsende på forbrugs-efterspørgslen i første halvdel af 1965. Denne forsinkede stramning synes at være hovedforklaringen på, at det private forbrug i dette år steg med godt 4 pct. i stedet for som forudsat i oversigten fra i fjor med ca. 2½ pct. Til gengæld blev det nødvendigt i stedet at anvende kreditpolitikken som bremse på væksten i efterspørgslen. Denne stramning satte noget senere ind og påvirkede derfor også kun de påbegyndte investeringer i andet halvår af 1965. På den anden side virkede den dog med betydelig styrke, således at vi i efteråret nåede en afspænding i det indre pres og en forbedring af vare- og tjenestebalancen. Jeg tror, de fleste vil erkende, at en sådan opbremsning af en kraftig ekspansion er en ganske vanskelig opgave for den økonomiske politik, hvis man skal undgå at slå for meget i stykker

under opbremsningen. Formålet er jo ikke at sætte fremgangen i stå, endsige at fremkalde arbejdsløshed, men at sikre en bedre balance mellem efterspørgsel og produktionsmuligheder, som kan give et solidere fundament for den fortsatte fremgang. Vi kan i dag konstatere, at dette mål er blevet realiseret, for så vidt som vi nåede en afspænding i den indre økonomi, en svagere takt i pris- og indkomststigningerne og en formindskelse af underskuddet i udenrigshandelen.

Årsoversigten forsøger i sin bedømmelse af udsigterne for 1966 også at give et svar på, om vi kan håbe, at denne stabilisering vil vare ved — om det er lykkedes at gennemføre en glidende opbremsning, der ikke slår fremgangen i stykker. Ikke mindst i lyset af denne problemstilling synes jeg, de perspektiver, årsoversigten trækker op for 1966, er tilfredsstillende. Man kan her først konstatere, at den faste kurs, der blev lagt i finanspolitikken fra midten af 1965, og som er blevet videreført ved det finanspolitiske forlig i år, nu viser sin virkning. Vi må således regne med en rolig udvikling i det private forbrug gennem 1966 og også med en lidt lavere real stigning i de offentlige udgifter end i fjor. For så vidt angår de private investeringer og boligbyggeriet, er tendenserne i øjeblikket vanskeligere at vurdere. Oversigten er dog præget af den opfattelse, at der heller ikke på dette område er tendens til så stærk en opgang, at det skulle kunne forrykke den samfundsøkonomiske balance, dette endda til trods for, at der har kunnet gennemføres en — i øvrigt af mange grunde ønskelig — afvikling af reguleringen af boligbyggeriet.

Samtidig med tendensen til afspænding i den indre økonomi er det tydeligt, at den udenlandske højkonjunktur nu tegner sig så fast, at der skulle være godt håb om en betydelig fremgang i industriens eksport. Derimod regnes der ikke i oversigten med større udsving i landbrugets eksportindtægter.

Hovedlinjen i vurderingen af 1966 er således, at der skulle være udsigt til en stigning i den samlede efterspørgsel, der er nogenlunde på linje med væksten i produktionsmulighederne, således at den afspænding, der er opnået i sidste halvdel af 1965, kan bevares. Dette skulle også komme til